

“Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu”(Mt.4,4)

MERINDE PENTRU SVFLET

Apare cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Siluan,
al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
Foaie de învățătură duhovnicească și cateheză a Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei

ANUL 9. N°15

SERIA SĂPTĂMÂNALĂ

21 APRILIE 2019

CVANTUL DOMNULVI INTRAREA DOMNULVI ÎN IERUSALIM. DOMINICA A 6-Ă DIN POST (A FLORIILOR)

Filipeni 4, 4-9

Fraților, bucurați-vă pururea întru Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă! Îngăduința voastră să se facă știută tuturor oamenilor. Domnul este aproape. Nu vă împovărați cu nici o grijă. Ci întru toate, prin

închinăciune și prin rugă cu mulțumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește orice minte, să păzească inimile voastre și cugetele voastre, întru Hristos Iisus.

Mai departe, fraților, câte sunt

adevărâte, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gândul. Cele ce ați învățat și ați primit și ați auzit și ați văzut la mine, acestea să le faceți, și Dumnezeul păcii va fi cu voi.

Ioan 12, 1-18

Înainte de Paști cu șase zile, a venit Iisus în Betania, unde era Lazăr, cel care fusese mort și pe care îl învia-se din morți. Acolo I-au făcut cină și Marta slujea, iar Lazăr era unul dintre cei ce ședeau împreună cu Dânsul la masă. Atunci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters apoi cu părul ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

Decu unul dintre ucenicii Săi, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care avea să-L vândă pe Dânsul, a zis: de ce nu s-a vândut acest mir cu trei sute de dinari și să se fi dat

săracilor? Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă lui de săraci, ci pentru că era fur și, având punga la el, lua din ce se punea în ea. Iisus însă a zis: lăsați-o, căci pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

Pe săraci pururea îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți pururea. Și din iudei, mulțime multă a aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci ca să-l vadă și pe Lazăr pe care-l învia-se din morți. Atunci s-au sfătuit căpeteniile preoților, ca și pe Lazăr să-l omoare, fiindcă din pricina lui mulți dintre iudei plecau de la ei și credeau în Iisus. Iar a doua zi, mulțimea de popor care venise la proznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim, au luat ramuri de finic și au ieșit în în-

tâmpinarea Lui și strigau: Osana, bine este cuvântat Cel ce vine în numele Domnului, împăratul lui Israel! Iar Iisus, aflând un asin tânăr, a șezut pe el, precum este scris: nu te teme, fiica Sionului; iată împăratul tău vine la tine, șezând pe mânzul asinei. Dar acestea nu le -au înțeles ucenicii Săi la început; ci după ce s-a preamărit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise pentru Dânsul și că ei I le-au împlinit. Deci mulțimea care fusese cu El mărturisirea cum l-a strigat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți. De aceea a ieșit poporul înaintea Lui, pentru că auzise că a făcut această minune.

TRĂIRI

“Bucura-te foarte, fiica Sionului, propovăduiește, fiica Ierusalimului: iată, împăratul tău vine la tine drept și însuși mântuitor, blând și călare pe asin și pe mânz tânăr” (Zah. 9, 9).
Dumnezeiescul Proroc a prevestit

mai bine de patru sute de ani înainte acea întâmplare pe care noi o pomenim și o prăznuim astăzi. Domnul nostru Iisus Hristos, terminându-și propovăduirea pe pământ, a intrat sărbătorește în împărăteasca cetate a

Ierusalimului, în cetatea închinării la Dumnezeu Cel adevărat, în cetatea care era a lui Dumnezeu mai mult decât orice cetate. Domnul a săvârșit această intrare ca împărat și biruitor, pentru a încununa slujirea sa cu nevoința

TĂLCUIRI

hotărâtoare: călcarea morții prin moarte, îndepărtarea blestemului de la neamul omenesc prin luarea acestui blestem asupra Sa. El a săvârșit intrarea în cetatea împărătească pe mânzul asinei (Ioan 12, 15), pe care nimeni din oameni niciodată n-a șezut, ca să înapoieze omenirii vrednicia împărătească pierdută de strămoșul nostru, să i-o înapoieze prin suirea pe cruce (Luca 19, 30). Neîmblânzitul mânz s-a îmblânzit

sub minunatul Călăreț.

Pe mânz, Apostolii și -au pus hainele; mulțimea de popor care ieșise în întâmpinarea Domnului și-L însoțea striga, săltând de bucurie: „Osana Fiului lui David, bine este cuvântat Cel Ce vine întru numele Domnului!” (Matei 21, 9; Luca 19, 38).

După voia Domnului a fost vestit ca împărat în numele

Domnului, nu la întâmplare, nu după știința și voia omenească! Același popor, după patru zile, striga despre Cel pe care astăzi L-a numit împărat: „Răstignește-L, răstignește-L pe El; nu avem împărat, fără numai pe Cezarul” (Luca 23, 21; In. 19, 15). Ce să însemne intrarea Domnului în Ierusalim pe mânz neîmblânzit de asină? Acest fapt are, potrivit tâlcuirii Sfinților Părinți, un înțeles adânc, prorocesc. Atoatevăzătorul nostru Domn văzuse deja venirea apostaziei de pe urmă, de acum nestrămutate, a iudeilor. El a prevestit această apostazie încă din vremea când a fost dată Israelitenilor Legea în Sinai – a

prevestit-o prin gura de Dumnezeu insuflatului Legiuitor. „Greșit-au”, grăiește Moise, ca despre un lucru deja săvârșit, despre păcatul pe care aveau să-l săvârșească iudeii împotriva Dumnezeu-Omului, „nu sunt ai Lui fiii cei cu prihană: neam îndărătnic și răzvărit, au acestea Domnului răsplățiți? Neam ce și-a pierdut sfatul este și nu este întru dânsii știință, n-au gândit să înțeleagă”.

Din via Sodomei este via lor și vița lor din Gomora. Dimpotrivă: „Veseliți-vă, ceruri, împreună cu El - cu Fiul lui Dumnezeu - și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu: veseliți-vă, neamuri, cu poporul Lui și să se întărească Lui toți fiii lui Dumnezeu” (Deut. 32, 5, 28, 32, 43). Intrarea în Ierusalim pe asin neînvățat la călărit este o repetare a prorociei lui Moise - repetare nu prin cuvinte, ci prin simboluri.

Moise a prevestit că neamurile se vor veseli de Domnul, iar iudeii vor fi lepădați: aici, asinul neîmblânzit, pe care nimeni din oameni niciodată n-a șezut, îi închipuie pe păgâni. Hainele

Apostolilor sunt învățătura lui Hristos, cea propovăduită de ei și S-a așezat duhovnicește pe neamuri Domnul, făcându-Se Dumnezeuul lor. El i-a adus în Ierusalim: în sânul Bisericii Sale, în veșnica, nefăcuta de mână cetate a lui Dumnezeu, în cetatea mântuirii și fericirii.

Iudeii lepădați erau de față. Ei vesteau cu gura: împăratul lui Israel, iar în sufletul, în Sinedriul

lor, hotărâseră deja uciderea Mântuitorului. Mânzul asinei mai înseamnă și altceva. Aceste cuvinte arată spre fiecare om mânat de poftă dobitocești, lipsit de libertatea sa duhovnicească, legat de împătimire și de obișnuința vieții trupești. Învățătura lui Hristos desface asinul de iesle, adică de împlinirea voii păcătoase și trupești.

După aceea, Apostolii aduc asinul la Hristos, își pun pe asin hainele: Se așază Domnul și săvârșește pe el intrarea în Ierusalim. Asta înseamnă: după ce părăsește viața păcătoasă, omul este adus la Evanghelie și îmbrăcat, ca în niște haine apostolești, în cea mai amănunțită și mai subțire cunoaștere a lui Hristos și a poruncilor Lui.

Atunci Se așază pe el Domnul, arătându-i-Se duhovnicește și sălășluind duhovnicește în el, precum a binevoit a făgădui: „Cel ce are poruncile Mele și le păzește pe ele, acela este cel ce Mă iubește: și cel ce Mă iubește, iubit va fi de Tatăl Meu. De Mă iubește

TRĂIRI

cineva, a grăit El, cuvântul Meu va păzi; și Eu îl voi iubi pe el și Mă voi arăta lui; și Tatăl Meu îl va iubi pe el și la el vom veni și locaș la dânsul vom face” (Ioan 14, 21, 23).

Venirea Domnului este însoțită de pacea mai presus de cuvânt și de înțelegere, de pacea harică, vrednică de Dătătorul ei, Care este Domnul. Această pace nu suferă asemuire cu liniștea firească a omului căzut, care poate simți liniște și mulțumire și în urma desfătării trupești, care poate socoti drept liniște chiar nesimțirea sa, însăși moartea sa veșnică.

Domnul Se așază pe însușirile firești ale omului care s-a supus Lui, care și-a însușit învățătura Lui cea atotsfântă și îl aduce, șezând pe el, în cetatea duhovnicească a lui Dumnezeu, în cetatea păcii, în Ierusalimul al cărui ziditor este Dumnezeu, nu omul.

Sufletul care îl poartă pe Domnul este plin de Sfântul Duh. Acesta îi dă bucurie duhovnicească, nesticăcioasă, veșnică. „Bucură-te și bucură-te foarte, fiica Sionului, fiică a Sfintei Biserici: fiindcă nu ești a altcuiva, decât numai a lui Dumnezeu. Propovăduiește, fiica Ierusalimului! Iată, împăratul tău vine la tine drept și însuși mântuitor, blând și călare pe asin și pe mânz tânăr. Tu, simțind în tine pacea harică a lui Hristos și făcându-te fiică a acestei păci, te-ai înnoit cu tinerețe duhovnicească și cunoști din cercetare împărăția lui Hristos. În tine sunt de acum potolite patimile prin puterea harică a Călărețului care te cârmuiește: însușirile tale cele firești nu pot să calce legile firii lor, nu pot să treacă și să se prefacă în patimi fără frâu!”.

Luând de la Domnul toate gândurile, toate simțămintele,

toată lucrarea ta, tu poți și ești

GAINDUL SĂPTĂMĂNI

Iisus a mers în Betania. El, nu a mers în Ierusalim, pentru că dacă ar fi apărut deodată în fața evreilor, ar fi putut să le aprindă furia, ci a lăsat ca zvonurile că este atât de aproape să liniștească treptat asprimea furiei lor. El mănâncă cu Lazăr, reamintindu-le celor care i-au văzut, de puterea Lui dumnezeiască. Și spunându-ne nouă aceasta, evanghelistul ne arată că Hristos nu disprețuiește Legea. Acesta este și motivul pentru care textul menționează că a fost a șasea zi înainte de Paști, când trebuia ca mielul să fie cumpărat și ținut până în a paisprezecea zi. Aceasta este ziua când mănâncă cu Lazăr și prietenii săi, făcând aceasta poate pentru că nu era o obișnuință specifică Legii, ci dintr-o veche tradiție, ca evreii să aibă o mică adunare cu o zi înainte de luarea mielului, pentru ca, după ce mielul a fost dobândit, ei să se poată dedica, din acel moment până la sărbătoare, postul (sau unei mai puține cantități de mâncare) și curățirii. Domnul, prin urmare, este înfățișat dând cinste chiar și acestor obiceiuri ale sărbătorii. Și cu uimire, evanghelistul spune că cel care a fost patru zile mort, a mâncat cu Hristos, pentru a ne reaminti de puterea Sa dumnezeiască, și adaugă că Marta, din dragoste pentru Hristos, a ajutat și a slujit la masă.

Sfântul Chiril al Alexandriei

îndatorată să spui numele

Domnului fraților tăi, în mijlocul bisericii să-L lauzi pe Domnul (Ps. 21, 24). Tu, fiind născută de Sfântul Duh și fiică a Duhului, ești în stare să vezi umbletul haric al Împăratului tău, ești în stare să vezi dreptatea Împăratului tău. El este blând și smerit cu inima (Matei 11, 29) și va îndrepta pe cei blânzi la judecată, învăța-va pe cei blânzi căile Sale (Ps. 24, 10).

Dumnezeul nostru este Duh, Duh neasemuit cu nici un duh zidit, la fel cum în toate celelalte privințe se deosebește nesfârșit de toate făpturile: sfintele duhuri zidite sunt scaunele și carele Lui. El șade și umblă pe heruvimi; El șade și umblă pe acele fericite suflete omenești care I-au supus Lui și I-au adus Lui ca ardere de tot însușirile lor firești.

Pe aceste suflete umblă împăratul intrând în sfânta cetate a lui Dumnezeu și aducând în ea sufletele sfinte. „Osana întru cei de sus! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel”. Amin.

Dumnezeu arată atotsfânta Sa bunăvoință de a locui în noi. Este deosebit de cuvîncios lucru a vesti voia Marelui nostru Dumnezeu la acest praznic de față, în care pomenim intrarea Domnului în cetatea Ierusalimului, în cetatea păcii, în cetatea adevăratei slujiri a lui Dumnezeu: Ierusalimul închipuie sufletul evlavios. „Ridicați, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați, porți veșnice și va intra Împăratul Slavei”.

Cuvântul Duhului trebuie înțeles și tâlcuit duhovnicește, a zis Sfântul Apostol (I Cor. 2, 14). Să chemăm de Sus harul dumnezeiesc și să cercetăm în Domnul chemarea Domnului către noi: „Ridicați, căpetenii,

TRĂLĂCĂRI

porțile voastre și vă ridicați, porți veșnice și va intra Împăratul Slavei”.

Cine sunt boierii cărora le vorbește aici cuvântul lui Dumnezeu? Sufletul și trupul omului, toate puterile lui, viața lui sunt stăpânite și rânduite de către minte. Mîntea este stăpânul, împăratul, preotul, căpetenia în această mică lume care e omul. Domnul nostru Iisus Hristos este Adevărul dumnezeiesc.

Dat fiind că Adevărul este primit numai prin minte, cuvântul lui Dumnezeu, chemându-i pe oameni să îl primească pe Mântuitorul, vorbește temeiului, duhului, minții lor, zicând: „Ridicați, căpetenii, porțile voastre”. În îndreptarea minții spre Adevăr, în petrecerea minții în Sfântul Adevăr - Hristos, se cuprinde miezul mântuirii noastre. Ce porți spune porunca să fie ridicate pentru a face cu putință intrarea Împăratului Slavei în cetatea de Dumnezeu zidită, în om? Aceste porți sunt păcatul: păcatele voastre, spune Prorocul, fac despărțire între voi și Dumnezeu și pentru păcatele voastre a întors Domnul fața de către voi (Is. 59, 2).

Porțile sunt numite veșnice: păcatul, de care ne-am molipsit din rădăcina noastră, în protopărinți, este nesfârșit. Mântuitorul i-a pus capăt: dar și acum păcatul e nesfârșit și veșnic în cei ce nu îl recunosc pe

Mântuitorul sau, recunoscându-L cu gura, se leapădă de El cu viața. Dar ce înseamnă în dumnezeiasca poftire și poruncă spusă: „ridicați?”. De obicei, porțile se deschid, iar aici este legiuită ridicarea lor. Chiar așa! Pentru aceste porți - pentru păcat - s-a arătat a fi neîndestulător cuvântul „deschideți” și a trebuit să fie întrebuițat cuvântul , „păcat”: porțile păcatului trebuie ridicate, îndepărtate, nimicite cu desăvârșire.

„Pocăința pentru păcate”, a zis un mare Părinte, „stă în a-și pricepe omul păcatul său, a se căi de el și a nu-l mai săvârși”. Doar în sufletul care va lepăda păcatul cu hotărâre, care se va curăți în chip mulțumitor prin pocăință, doar în acela va intra Împăratul Slavei.

Sfântul Duh, poruncind să fie ridicate porțile, poruncește și porților să se ridice: ridicați-vă, porți veșnice. Asta înseamnă că pentru părăsirea păcatului și a vieții păcătoase este neapărată nevoie de propria voie și strădanie a omului; însă, iertarea păcatelor, slobozirea de silnicia deprinderilor păcătoase, curățirea de însușirile păcătoase, ce s-au împrăștiat firii căzute, se săvârșește prin lucrarea Atotsfântului și Atotputernicului Duh al lui Dumnezeu.

„Ridicați-vă, porți veșnice!”. Când se vor ridica porțile cele veșnice, va intra în suflet Împăratul Slavei... .

Dorită și veselitoare a fost pentru Ierusalim intrarea în el a Răscumparații, Mântuitorului, Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos, intrare pe care o prăznuim acum.

Iubiți frați!

Noi toți putem să ne învrednicim de această fericire atât de mare dacă o vom dori și vom năzui din toată inima noastră spre dobândirea ei.

Să întoarcem spatele păcatului, pentru care Se întoarce de la noi Domnul; să întoarcem spatele păcatului prin pocăință adevărată și lucrătoare! Prin gândurile, simțămintele inimii, cuvintele, faptele noastre să se arate poruncile lui Hristos, în care ne e propovăduită cea mai desăvârșită abatere de la rău și facerea nerătăcită, plăcută lui Dumnezeu, a binelui.

Prin acest fel de purtare ne facem casă, biserică, cetate vrednică de Hristos. „De Mă iubește cineva, a grăit El, cuvântul Meu va păzi; și Tatăl Meu îl va iubi pe el și la el vom veni și locaș la dânsul vom face” (Ioan 14, 23). „Ridicați, căpetenii, porțile voastre și vă ridicați, porți veșnice și va intra Împăratul Slavei”. Amin.

Intrarea Domnului în Ierusalim - Sfântul Ignatie Briancianinov

CUVÂNT DE LA SF. PĂRINȚI

Acum prăznuim unul dintre cele mai mari evenimente din viața pământească a Domnului nostru Iisus Hristos: intrarea Lui sărbătorească în Ierusalim. În zilele acelea, cetatea era plină cu oameni veniți de pretutindeni la marea sărbătoare a Paștilor. Ea

răsuna de zvonurile privitoare la Marele Proroc și Făcător de minuni din Nazaret, Ce tocmai săvârșise cea mai mare dintre nenumăratele Sale minuni - învierea lui Lazăr, care zăcuse patru zile în mormânt și aștepta sosirea Lui și se pregătea să îl

întâmpine sărbătorește. Hristos Se ferise întotdeauna de cinstiri, poruncindu-le diavolilor pe care îi scotea să nu dea de știre că El este Fiul lui Dumnezeu, iar celor vindecați să nu povestească despre minunea vindecării lor. Acum însă venise vremea, să

CUVÂNT DE LA SF. PĂRINTI

descoperire oamenilor vrednicia Sa de Mesia și intrarea în Ierusalim avea drept scop tocmai lucrul acesta: să vestească tuturor că a venit Mesia.

Totuși, El n-a venit ca să Se facă împărat pământesc ori să așeze poporul israelit mai presus de toate celelalte popoare, deși tocmai aceasta era așteptarea iudeilor, împărăția lui Hristos nu este din această lume și slava Lui nu putea să aibă nimic în comun cu strălucirea de paradă a împăraților pământești.

El Se arată în Ierusalim cu o înfățișare săracăcioasă și smerită: fără cai și care mărețe, fără nici o strălucire exterioară. Dar orice slavă pământească este nimicnică și se risipește ca fumul. Este, totuși, o altă slavă, nemăsurat mai înaltă: slava vitejității smerenii, a blândeții, a virtuții - fiindcă aceste mari calități duhovnicești sunt nemăsurat mai înalte decât toate atributele exterioare ale puterii și stăpânirii.

Împărăția lui Hristos nu este din această lume și slava Lui trebuia să fie de alt fel - mai presus de lume, Dumnezeiască. Și El a dobândit această slavă prin smerita Sa intrare în Ierusalim. Ședea pe asin ținându-și capul nu ridicat cu semeție, ci adânc plecat și înrourând sfinții Săi obraji cu râuri de lacrimi. El S-a descoperit poporului israelit ca Mesia smerit și pătimitor, liniștit și blând, Care trestia frântă nu o va zdrobi și feștila ce fumegă nu o va stinge (Is. 42, 3). Pentru ce plângea? Aflăm din propriile Lui cuvinte: „Ierusalime, Ierusalime! Dacă ai fi cunoscut și tu în ziua aceasta cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi” (Lc. 19, 41-42). „O, dacă ai fi priceput că Eu sunt Mesia, Care a venit să te mântuiască, că Eu sunt împăratul tău - nu pământesc, ci ceresc!”.

Domnul știa ce va trebui să îndure poporul, care avea să se lepede de El. Știa că vor veni oștile romane și vor împresura Ierusalimul, că îl vor supune grozăviilor de nedescris ale asediului, că cetatea va fi nimicită, încât nu va mai rămâne din el piatră peste piatră și că templul va suferi aceeași soartă. O, dacă Ierusalimul ar fi știut că slujește mântuirii lui!

Se întâmplă ca omul să meargă pe o cale greșită, iar milostivirea lui Dumnezeu să îl oprească printr-un cutremur adus de nenorocire sau boală, prin care îi spune: „Dacă ai fi cunoscut și tu în ziua aceasta cele ce sunt spre pacea ta!”. Cu fiecare dintre noi se întâmplă că Domnul stă la ușa inimii noastre și bate încetșor, așteptând să I se deschidă și să I se dea drumul înăuntru, bate ca un sărac la ușa noastră.

Așadar, poporul sălta ținând în mâini ramuri de finic, strigând: „Osana întru cei de sus! Bine este cuvântat Cel Ce vine întru numele Domnului!”, așternându-și hainele sub copitele asinului. Copii strigau, înălțând laudă lui Dumnezeu. Este limpede că fiecare, văzând cele ce se petreceau, trebuia să-și amintească de spusele prorocului Zaharia: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată, Împăratul tău vine la tine drept și biruitor, smerit și călare pe asin, pe fiul celei de sub jug” (Zah. 9, 9). Si totuși, cărturarii, fariseii și arhierii, care știau această prorocie, sufereau și cărteau, iar în cele din urmă, nemaiputând răbda, I-au zis Domnului: „Ceartă-i, Tu nu auzi ce zic?” Iisus le-a răspuns: „Oare niciodată n-ați citit că din gura pruncilor și a celor ce sug ți-ai pregătit laudă? Dacă vor tăcea aceștia, pietrele vor striga” (Mt. 21, 16; Lc. 19, 39-40).

De ce-L urau pe Domnul Iisus?

De ce L-au răstignit? Am spus deja: fiindcă îl socoteau călcător al legii lui Moise, sau, mai bine zis, al literii legii. Legea lui Moise era pentru ei adevărul indiscutabil, absolut și sfânt, însă pur exterior, fiindcă erau străini de duhul ei, închinându-se literii și oricine încâlca litera era în ochii lor cel mai mare nelegiuit.

Ei erau nemulțumiți de faptul că Domnul Iisus Hristos vindeca bolnavi în zi de sâmbătă. Ce pervertire a inimii omenestii! În loc să-L proslăvească plini de cutremur pe Dumnezeu, Care face asemenea minuni, ei se umpleau de răutate cruntă!

Ei nu înțelegeau că Domnul n-a venit ca să o strice, ci ca s-o împlinească, adică să o desăvârșească, nu înțelegeau că El este Domnul sâmbetei. Ei nu înțelegeau că învățătura Lui nu numai că nu calcă legea lui Moise, ci o înalță nemăsurat. Nu i-a mișcat nici minunea cu totul neobișnuită a învierii lui Lazăr cel mort de patru zile.

Despre ei a prezis marele proroc Isaia: „S-a îngroșat inima poporului acestuia și cu urechile sale greu au auzit și ochii săi i-a închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă și să-i vindec pe ei” (Is. 6, 10). Asupra lor s-au împlinit cuvintele apostolului Pavel: „Litera ucide, iar duhul face viu” (2 Cor. 3, 6).

Vrăjmașii lui Hristos au pierit, fiindcă au fost slujitori ai literii care ucide, în timp ce pe noi ne-a învrednicit să fim slujitori ai Legământului celui Nou, nu ai literii, ci ai Duhului. Deci, să luăm aminte cu sârguință la acest lucru. Amin.

**Intrarea Domnului în Ierusalim
- Sfântul Luca al Crimeei**